

شورای سیاستگذاری حوزه های علمیه خواهران

مرکز مدیریت حوزه علمیه خواهران

معاونت پژوهش

عنوان

راهکارهای والدین در تدبیر منزل بر اساس قرآن

کریم

استاد راهنما

حجت الاسلام والمسلمین سید محمد حسن شمس الدین

پژوهشگر

سمیه واحدی

سال تدوین

۱۴۰۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ط

تحمیدیه

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ ، وَالْبَسْنِي عَافِيَتَكَ ، وَجَلِّلْنِي عَافِيَتَكَ ، وَحَصِّنِّي بِعَافِيَتِكَ ، وَ أَكْرِمْنِي بِعَافِيَتِكَ ، وَ
أَغْنِنِي بِعَافِيَتِكَ ، وَ تَصَدَّقْ عَلَيَّ بِعَافِيَتِكَ ، وَ هَبْ لِي عَافِيَتَكَ وَ أَفْرِشْنِي عَافِيَتَكَ ، وَ أَصْلِحْ لِي عَافِيَتَكَ ، وَ لَا تُفَرِّقْ بَيْنِي وَ
بَيْنَ عَافِيَتِكَ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ^۱ .

خدایا! بر محمد و آلش درود فرست و عافیت را بر من بپوشان و سراپایم را به عافیت بپوشان و به عافیت
محفوظم دار و به عافیت ارزشمند و عزیزم دار و بر من به عافیت احسان کن و به عافیت بر من صدقه ده و
عافیت را به من ببخش و عافیت را بر من بگستران و عافیت را برایم شایسته گردان و در دنیا و آخرت بین من و
عافیت جدایی مینداز.

^۱ - صحیفه سجاده، دعای ۲۳.

تقدیمہ

دلم به ”مستحبی“ خوش است که جوابش ”واجب“ است...

السلام علیک یا بقیہ اللہ فی ارضہ...

تقدیر و تشکر

اگر سپاس نعمت های خداوند را به جای آرید، به یقین افزونتان دهم و اگر ناسپاسی کنید عذاب من بسیار سخت است. به حکم ادب و احترام از زحمات کسانی که مرا در تهیه و تنظیم این پژوهش یاری و راهنمایی نمودند کمال تشکر و قدر دانی را دارم .

از جمله :

استاد راهنما: جناب حجت الاسلام والمسلمین سید محمد حسن شمس الدین.

و همسرو فرزندان عزیزم که صبورانه مرا در این پژوهش یاری نمودند .

و سرکار خانم کرمی، مدیر محترم مؤسسه آموزش عالی حوزوی ریحانه الرسول سلام الله علیها.

و سرکار خانم ملا احمدی، معاون محترم پژوهش مؤسسه آموزش عالی حوزوی ریحانه الرسول سلام الله علیها .

آرزوی موفقیت در تمامی مراحل زندگی را از خداوند متعال برایشان خواستارم .

- ۳۵- سعیدی مهر، محمد، کلام اسلامی، ج ۱، ناشر: کتاب طه، وابسته به موسسه فرهنگی طه، ۱۳۹۴ ش.
- ۳۶- سلمی، محمد بن حسین، مجموعه آثار ابو عبد الرحمن سلمی: بخشهایی از حقائق التفسیر و رسائل دیگر، چاپ نصرالله پورجوادی، تهران ۱۳۶۹-۱۳۷۲ ش.
- ۳۷- شکوهی، غلامحسین، تعلیم و تربیت و مراحل آن، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۴.
- ۳۸- شوشتری، محمد تقی، بهج الصباغه فی شرح نهج البلاغه، موسسه انتشارات امیرکبیر، تهران، ۱۳۷۶ شمسی، چاپ اول.
- ۳۹- شیخ جعفر سبحانی، منشور جاوید، ج ۳، الناشر مؤسسه امام صادق علیه السلام، قم.
- ۴۰- شریعتمداری، علی، اصول تعلیم و تربیت، چ هشتم، تهران، دانشگاه تهران، ۱۳۷۲.
- ۴۱- شکوهی، غلامحسین، مبانی و اصول آموزش و پرورش، آستان قدس رضوی، چاپ اول، ۱۳۶۸.
- ۴۲- شهریاری، غلامعلی، کودک شما یک جهان ناشناخته، ۱۳۹۵، تهران، انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.
- ۴۳- صفوی، سلمان، «سوره شعراء»، در دانشنامه معاصر قرآن کریم، قم، انتشارات سلمان آزاده، ۱۳۹۶ ش.
- ۴۴- صانعی، سید مهدی، پژوهشی در تعلیم و تربیت اسلامی، مشهد، انتشارات سناباد، ۱۳۷۸ ش.
- ۴۵- طباطبایی سید محمد حسین، تفسیر المیزان ترجمه موسوی همدانی سید محمد باقر، دفتر انتشارات اسلامی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، قم، چاپ پنجم، ۱۳۷۴ ش.
- ۴۶- فلن، توماس، برنامه مؤثر مدیریت رفتار کودکان ۲ تا ۱۲ سال با روش سحر انگیز شمارش، مترجمان غلامعلی افروز و همکاران، ۱۳۹۵، تهران، انتشارات انجمن اولیاء و مربیان.
- ۴۷- فرید، مرتضی، روایات تربیتی از مکتب اهل بیت علیهم السلام، ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۷ ش.

- ۴۸- قائمی، علی، زمینه تربیت، تهران: انتشارات امیری، چاپ چهارم، ۱۳۶۵.
- ۴۹- قائمی، علی، نقش مادر در تربیت، بی جا، ۱۳۷۰ ش.
- ۵۰- قاسمی، محمد علی، دوران طلایی تربیت تا هفت سالگی، نور الزهرا - سلام الله علیها -، قم، ۱۳۹۵.
- ۵۱- قرائتی، محسن، تفسیر نور، مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن، تهران، چاپ اول، ۱۳۸۸ ش.
- ۵۲- قرشی، سید علی اکبر، قاموس قرآن، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۱.
- ۵۳- علی نژاد، محمد جواد، «تفاوت مکارم اخلاق با محاسن اخلاق»، در نشریه موسسه تبلیغ حوزه علمیه قم، ۱۳۹۷ ش.
- ۵۴- عمید، حسن، فرهنگ عمید، چاپ هشتم، تهران، انتشارات امیر کبیر.
- ۵۵- کاتوزیان، ناصر: «حقوق مدنی خانواده»، تهران، بهمن برنا، ۱۳۸۲.
- ۵۶- گروه نویسندگان، تربیت دینی در جامعه اسلامی معاصر، قم، موسسه امام خمینی، ۱۳۸۸.
- ۵۷- گلستانه، سید علاء الدین محمد اصفهانی، منهجُ الیقین، ناشر، دارالحديث، محل نشر: قم: ۱۳۸۸.
- ۵۸- گیلرس، نورمن، فلسفه دین، ترجمه حمیدرضا آیت الهی، تهران، حکمت، ۱۳۷۵.
- ۵۹- مکارم شیرازی، ناصر، تهیه و تنظیم: جمعی از فضلاء، پیام امام امیر المؤمنین علیه السلام، دار الکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۸۶ شمسی، چاپ اول، ج ۱۳،
- ۶۰- مکارم شیرازی ناصر با همکاری جمعی از نویسندگان، تفسیر نمونه، ج ۱۲، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۷ ش.

- ۶۱- مکارم شیرازی، ناصر، اخلاق در قرآن، قم، مدرسه امام علی بن ابیطالب علیه السلام، ۱۳۷۸.
- ۶۲- موسوی خمینی، روح الله، شرح چهل حدیث، چاپ چهل و سوم، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۱ ش.
- ۶۳- محمدی ری شهری، محمد، میزان الحکمی، دارالحدیث، قم، ۱۳۷۵.
- ۶۴- مشایخی، شهاب الدین، «اصول تربیت از دیدگاه اسلام»، فصل نامه حوزه و دانشگاه، ش ۳۲ (۱۳۸۱)، سال هشتم،
- ۶۵- مصباح یزدی، محمد تقی، فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی، انتشارات مدرسه، تهران، ص ۲۹۱
- ۶۶- -----، فلسفه اخلاق، تحقیق و نگارش حسین شریفی، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۸۰ ش.
- ۶۷- -----، پندهای امام صادق علیه السلام به ره جویان صادق، ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، مرکز انتشارات، قم - ایران، ۱۳۸۹ ش.
- ۶۸- -----، آموزش عقاید، چ پنجم، تهران، بین الملل، ۱۳۸۰.
- ۶۹- -----، اخلاق در قرآن. قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی، ۱۳۸۵
- ۷۰- -----، جامعه و تاریخ از دیدگاه قرآن. تهران، انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۷
- ۷۱- مطهری، محمدرضا، راهنمایی و مشاوره از دیدگاه اسلام، قم، انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه قم، ۱۳۷۹
- ۷۲- -----، تعلیم و تربیت در اسلام، چاپ چهل و یکم، تهران، صدرا، ۱۳۸۳ ش.
- ۷۳- معین، محمد، فرهنگ فارسی، تهران ۱۳۶۰ ش.

- ۷۴- موسوی، نقی، تربیت فرزند با رویکرد فقهی، ناشر موسسه اشراق و عرفان، ۱۳۹۵.
- ۷۵- مولایی نیا، عزت‌الله و محمدامین مؤمنی، «تفسیر تطبیقی آیه انذار از نگاه فریقین»، پژوهش‌های تفسیر تطبیقی، ش ۱، ۱۳۹۴ش.
- ۷۶- نراقی، محمد مهدی بن ابی ذر، جامع السعادات، چاپ محمد کلانتر، نجف ۱۳۸۷/۱۹۶۷، چاپ افست بیروت، بی‌تا.
- ۷۷- نراقی، ملا محمد، معراج السعاده، قم، موسسه انتشارات هجرت، چاپ ۶، ج ۱، ۱۳۷۸.
- نیک‌بخش، حبیب، ماهیت‌شناسی جنگ، (چاپ اول)، تهران: انتشارات راهبردی ۱۳۹۲.
- ۷۸- نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، اخلاق ناصری، چاپ مجتبی مینوی و علیرضا حیدری، تهران ۱۳۶۰ ش
- ۷۹- هادی، اصغر، «مکارم الاخلاق، پژوهشی پیرامون روایت تتمیم مکارم اخلاق»، در فصلنامه اخلاق، شماره ۵-۶، دفتر تبلیغات اسلامی اصفهان، پاییز و زمستان ۱۳۸۵ش.
- ۸۰- یوسفیان، حسن و احمد حسین شریفی، پژوهشی در عصمت معصومان، ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۸.
- ۸۱- یوسفیان، نعمت‌الله، تربیت دینی فرزندان، زمزم هدایت، قم، ۱۳۸۶

مقاله ها

- ۱ - آذربایجانی، مسعود، توجیه ایمان از دیدگاه ویلیام جیمز، فصلنامه پژوهش‌های فلسفی کلامی، شماره ۱۹.

۲-درس خارج فقه تربیتی استاد علیرضا اعرافی، ۱۳۹۶/۱۰/۲۷،

۳-ساریخانی، عادل، «جایگاه شنود در نقض حریم خصوصی از منظر فقه و حقوق»، در فصلنامه نقد کتاب فقه و حقوق، شماره ۵، بهار ۱۳۹۵ش.

۴-سایت اندیشه قم، برگرفته از مقاله «عجله در قرآن»، تاریخ بازیابی ۱۳۹۴/۱۲/۱۲.

۵-صائمی، سید رضا، دنیای مدرن، و آموزش مهارت‌های زندگی: نشریه شرق، ۱۳۸۳/۱۰/۲۲.

۶-طاهرزاده، غلامعباس، نقش محبت در تعلیم و تربیت؛ قم: مجله حوزه ش ۱۳۷۷، ۶۷.

۷-عارفی‌نیا، حسین، و محمدی، مسلم، «بررسی دلالتی حدیث مکارم الاخلاق با تمرکز بر ساختار و ادبیات آن»، در فصل‌نامه پژوهش‌نامه اخلاق، دوره ۱۴، شماره ۵۳، پاییز ۱۴۰۰ش.

۸-عارفی‌نیا، حسین، و محمدی، مسلم، «بررسی سندی حدیث مکارم الاخلاق»، در نشریه حدیث و اندیشه، شماره ۳۰، پاییز و زمستان ۱۳۹۹ش.

۹-محمد فولادی، نیم نگاهی به روش‌های تربیتی در اسلام. نشریه زلال هدایت. س ۲، شماره ۱.

۱۰-مکارم شیرازی، ناصر، ۱۳۹۴: ۱۱/ ۱۸۵ درس خارج فقه (کتاب المضاربه) دروس پایگاه اطلاع رسانی دفتر

معظم له به آدرس: <http://edu.makarem.ir>

۱۱-موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)، نشریه قرآن شناخت، علمی - پژوهشی (حوزوی)، دوفصلنامه، قم، ۱۳۷۸.

۱۲-فصلنامه پژوهش‌های قرآنی، ناشر: پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ش ۴۹، ۵۰.